

IFLA Section Environment, Sustainability and Libraries

جایزه کتابخانه سبز ایفلا 2023 معیارهای ارزیابی

IFLA GREEN LIBRARY AWARD

دسامبر 2022

جایزه کتابخانه سبز ایفلا به دو بخش تقسیم می شود: *برترین کتابخانه سبز / بزرگترین پروژه* از نظر گستردگی و *برترین پروژه کتابخانه سبز*. گزارش‌های ارسالی باید حداقل در یکی از این دسته‌بندی‌ها ارائه شوند، اما تصمیم‌گیری نهایی برای قرارگرفتن در یکی از دسته‌بندی‌ها، توسط کمیته جایزه که همه گزارش‌های ارسالی را بررسی می‌کند، گرفته خواهد شد.

کمیته جایزه، فهرست منتخبین اولیه شرکت‌کنندگان را برای داوری به وسیله کمیته داوری بین‌المللی انتخاب خواهد کرد. فرم ارسالی منتخبین اولیه باید کامل بوده و شامل اطلاعات کافی برای ارزیابی باشد. کمیته جایزه توزیع متوازن تنوع جغرافیایی از همه قاره‌ها و انواع مختلف پروژه‌ها و کتابخانه‌هایی که ارائه می‌شوند را تضمین می‌کند. این روال با خط مشی کلی ایفلا مطابقت دارد. (برای مثال، اگر چندین پروژه از یک شهر باشد، توصیه می‌شود که در سال‌های مختلف ارائه شوند.)

نکته:

برگزیدگان و برندگان نهایی دوره‌های قبل جایزه کتابخانه سبز ایفلا برای نامزدی در جایزه، بلافاصله در سال بعد از برنده شدن، صلاحیت نخواهند داشت. به طور کلی، برای نامزدی دوباره باید ابتکار جدیدی ارائه شود که نتایج آن را بتوان نشان داد.

تمام گزارش‌های ارسالی باید شامل اطلاعات زیر باشد (ارزیابی نمی‌شود):

- نام کتابخانه، کشور، و طبقه بندی
- بودجه سالانه کتابخانه
- بودجه مورد استفاده برای پروژه
- میانگین تعداد کاربران : تاثیر پروژه (تقریبی)
- چکیده انگلیسی به علاوه متن کامل در یکی از زبان‌های اصلی ایفلا
- فرم خود ارزیابی
- اجازه انتشار
- ارائه دو اسلاید (در صورت پذیرفته شدن در فهرست کوتاه)
- انتشار عکس با مجوز کپی رایت

این جایزه در دو بخش اهدا می شود:

بخش 1: برترین کتابخانه سبز / بزرگترین پروژه از نظر گستردگی

کتابخانه سبز کتابخانه‌ای است که الزامات کتابخانه‌های سبز و پایدار را تا حد امکان به صورت جامع برآورده می‌کند. این مورد شامل ساختمان کتابخانه‌های جدید و نوآوری‌هایی در سطح گسترده و همچنین مفاهیم خدمات کتابخانه‌ای جدید و پروژه‌هایی است که در سطح وسیع و برای مدت طولانی اجرا شده باشند. برای انتخاب در این بخش، همه بخش‌های کتابخانه باید درگیر فعالیت‌های زیست‌محیطی و پایدار و یا جنبه‌هایی از پایداری باشند. کتابخانه باید برای کاهش ردپای کربن و ارائه منابع و خدمات کتابخانه سبز تلاش کرده باشد. اقدامات کتابخانه باید به طور قابل ملاحظه‌ای کامل باشد یا در 12 ماه گذشته تکمیل شده باشد و نتایج قابل مشاهده یا قابل اندازه‌گیری آن باید در دسترس باشد. اندازه یا بودجه کتابخانه عامل تعیین‌کننده برای تصمیم‌گیری نیست - تمرکز بر فراگیری فعالیت‌های زیست‌محیطی و مشارکت اجتماعی است (به عنوان مثال: ساختمان کتابخانه جدید و خدمات کتابخانه‌ای جدید و نوآورانه).

بخش 2: برترین پروژه کتابخانه سبز

پروژه کتابخانه سبز یک پروژه کتابخانه‌ای زیست محیطی و پایدار است که از نظر دامنه، زمان و بودجه محدود است. این پروژه ممکن است مختص یک یا چند حوزه از فعالیت‌های کتابخانه باشد، اما باید در پیشبرد اهداف زیست محیطی و پایدار، حداقل به صورت محلی، اهمیت داشته باشد. برای موفقیت در این بخش، پروژه زیست محیطی باید در 12 ماه گذشته تکمیل شده باشد یا در حال انجام باشد، و نتایج قابل مشاهده یا قابل اندازه گیری آن باید در دسترس باشد. اندازه بودجه پروژه عامل تعیین کننده برای تصمیم‌گیری نیست - تمرکز بر روی اقدامات زیست محیطی انجام شده در پروژه است (به عنوان مثال: یک پروژه آموزش زیست محیطی برای کودکان، یا پروژه دانشجویی حذف زباله در یک کتابخانه دانشگاهی).

جایزه ویژه‌ای هم ممکن است به کتابخانه یا پروژه‌ای تعلق گیرد که با حداقل منابع انجام شده اما تأثیرگذاری زیادی داشته است.

معیارهای عمومی

توجه داشته باشید که داوران به نکات ذیل توجه خواهند کرد. در حالیکه این معیارها در اصل کیفی هستند، لطفاً در تکمیل گزارش ارسالی این موارد را در نظر داشته باشید.

1. **کیفیت گزارش ارسال شده:** گزارش چقدر واضح و کامل است؟ چقدر خوب کار شده؟ آیا گزارش ارسالی شامل همه اطلاعات مرتبط است؟ آیا شامل عناصر روایت‌گونه می‌شود؟
2. **دامنه پایداری:** گزارش تا چه حد به جنبه‌های زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی پایداری توجه دارد؟ گزارش باید بخش کوتاهی شامل کارهای انجام شده و نتایجی که به دست آمده را در خود داشته باشد (حتی اگر آن نتایج محدود باشد). داوران همچنین در جستجوی اطلاعاتی هستند که به طور کلی درباره چگونگی توجه به پایداری فعالیت‌های کتابخانه پرداخته باشد. این اطلاعات می‌تواند به صورت مشروح در فرم خودارزیابی بیاید.
3. **اهمیت اقدام زیست محیطی انجام شده:** ارزش و تأثیر کار انجام شده (محلی، ملی یا جهانی) چیست؟ در کل کیفیت کار چگونه است؟ آیا نتایج ماندگار هستند؟
4. **نوآوری:** آیا نوآوری یا خلاقیت در گزارش ارسالی در سطح محلی، ملی یا جهانی وجود دارد؟ طراحی هوشمندانه و معقول: آیا شامل راه‌حل‌های آسان، به صرفه و پایدار برای مشکلات محلی هستند یا از جامعه برخاسته شده‌اند؟ آیا طراحی از نظر زیست محیطی معقول است، یا فقط از نظر فناوری بهترین است؟
5. **ارتباطات، مشارکت جامعه و بازاریابی:** اقدام زیست محیطی تا چه حد در طول و بعد از پروژه به طیف وسیعی از مخاطبان اطلاع‌رسانی می‌شود؟ آیا جامعه یا گروه هدف، فرصت مشارکت در اقدام زیست محیطی را داشته است؟

گزارش ارسالی برای بخش برترین کتابخانه سبز باید تمام (یا اکثر) معیارهای زیر را داشته باشد.

گزارش ارسالی برای بخش برترین پروژه کتابخانه سبز باید حداقل معیارهای یکی از حوزه های زیر را داشته باشد.

پایداری فیزیکی

6. **ساختمان و ردپای کربن:** بیشترین میزان گازهای گلخانه‌ای از ساختمان‌های کتابخانه منتشر می‌شود - آیا این میزان کاهش یافته است: بهره‌وری انرژی، مدیریت زباله، خرید، تدارکات، گرمایش و سرمایش، مکان (از جمله دسترسی با پای پیاده، دوچرخه، حمل و نقل عمومی)؟
7. **روال‌های عملیاتی پایدار:** آیا روال‌های دفتر سبز در حال استفاده است؟ این روال‌ها شامل بازیافت و مرتب‌سازی کاغذ و زباله، کاهش انرژی مصرفی با خاموش کردن لامپ‌ها و رایانه‌ها، و استفاده مجدد از منابع مانند کتاب‌های وچین شده است.

پایداری اقتصادی

8. **کاهش مصرف:** آیا مصرف مهار شده است؟ چگونه؟
9. **اقتصاد نوین:** آیا پذیرش اقتصاد چرخه‌ای و اشتراکی توسط کتابخانه پیشرفت کرده است و در دسترس جامعه قرار گرفته است؟ آیا کتابخانه با ارائه فضاها و دستگاه‌های مشترک، پذیرش اقتصاد اشتراکی و چرخه‌ای را ترویج می‌کند؟

پایداری کیفی و اجتماعی

10. **اثر کربن:** کاربران چقدر می‌توانند با استفاده از مجموعه‌های کتابخانه، خدمات، تالارهای مشترک یا دستگاه‌ها، رد دست کربن خود را افزایش دهند؟ آیا کتابخانه کاهش مصرف را برای کاربران آسان‌تر می‌کند؟ آیا کاربران از نحوه انجام این کار در کتابخانه خود آگاهی دارند؟ کتابخانه‌ها با ارائه خدماتی برای کمک به کاهش مصرف، کاربران را قادر می‌سازند تا رد دست کربن خود را افزایش دهند. آیا کتابخانه سبک زندگی کم مصرف را امکان‌پذیر و تشویق می‌کند (بیشتر از کتابخانه معمولاً می‌توانند؟)

11. **خدمات کتابخانه سبز: آموزش و اطلاعات قابل اعتماد.** آیا کتابخانه دسترسی آسان به اطلاعات زیست‌محیطی قابل اعتماد و به روز را فراهم می‌کند؟ آیا کتابخانه با اطلاعات نادرست و اخبار جعلی مقابله می‌کند؟ آیا کتابخانه آموزش زیست‌محیطی را ارائه می‌دهد یا پروژه‌های بازیابی اطلاعات زیست‌محیطی را هدایت می‌کند؟

12. **پایداری اجتماعی:** آیا آموزش خوب، سواد، مشارکت اجتماعی، تنوع فرهنگی، شمول اجتماعی و مشارکت کلی مشهود است؟ آیا کتابخانه برای کاهش نابرابری با مشتریان فعالانه کار می‌کند؟

مدیریت زیست‌محیطی

13. **مدیریت زیست‌محیطی:** آیا کتابخانه به صورت فعال پایداری اجتماعی را ترویج می‌کند؟ آیا کتابخانه اهداف، اصول یا خط مشی زیست‌محیطی سنجش‌پذیری را برای کاهش تأثیر منفی خود بر محیط زیست تدوین کرده است؟ آیا این خط مشی، تعهد و نتایج اقدامات زیست‌محیطی به مخاطبان گسترده-تری ابلاغ می‌شود؟

14. **تعهد به اهداف و برنامه های کلی زیست‌محیطی:** آیا کتابخانه متعهد به گواهینامه ها، برنامه ها یا موافقت نامه های زیست محیطی است؟ آیا اقدامات کتابخانه اهداف توسعه پایدار سازمان ملل را برآورده می کند - اگر چنین است کدام اهداف و چگونه؟

❖ ترجمه از انگلیسی به فارسی : محبوبه قربانی
❖ Translated from English into Farsi by Mahboubeh Ghorbani